



บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมล สนธิ เกษตริน. ออมบุคสแมนในประเทศไทย. บทบัญญัติ เล่มที่ 24 ตอน 3 (กรกฎาคม 2509):636-643.

กุลพล พลวัน. จาก ป.ป.ป. สู่ผู้ตรวจการรัฐสภา. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องผู้ตรวจการรัฐสภา (16 กุมภาพันธ์ 2533):1-7.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ. รายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปี 2532. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2532.

ฉลอง กัลยาณมิตร. อธิบดีกรมการปกครอง. สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2533.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. การเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.

_____. การเมืองกับการบริหาร. กรุงเทพฯ : ดวงดีการพิมพ์, 2523.

_____. ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

_____. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตรวจการรัฐสภา. กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา, 2533.

_____. อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อภิปราย, 16 กุมภาพันธ์ 2533.

_____. ออมบุคสแมน : ผู้ตรวจการของรัฐสภา. ผู้จัดการ ปีที่ 3 ฉบับที่ 161 (1-7 มกราคม 2533) : 33

ชัยเชต สุนทรพิพิธ. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ. สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2533.

ชาญชัย แสงศักดิ์. แนวความคิดในการจัดตั้งและพัฒนาคณะกรรมการกฤษฎีกาให้เป็นองค์กร
ชี้ขาดข้อพิพาททางปกครองของประเทศไทย. การจัดตั้งองค์กรชี้ขาดข้อพิพาทในทาง
ปกครอง. เอกสารประกอบการสัมมนา ดำเนินการโดยคณะกรรมการการปกครอง
สภาผู้แทนราษฎรและสถาบันนโยบายศึกษา สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย,
2532.

ทวี หนูนักดี. อดีตผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2533.

ทองใบ ทองเปาด์. ทนายความรางวัลแมกไซไซ. สัมภาษณ์, 14 พฤษภาคม 2533.

เกียรติชัย ฌ นคร. ออมบุดสแมนของประเทศไทยแลนด์. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง
ผู้ตรวจการรัฐสภา 16 กุมภาพันธ์ 2533 : 1-9.

บันทึกข้อสั่ง เสดของเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ
วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ..... . วารสารกฎหมายปกครอง. เล่ม 1 ตอน 3,
ธันวาคม 2525.

บันทึกของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ชั้นตอน 4 ชั้นสำหรับการพัฒนาคณะกรรมการ
กฤษฎีกา (เฉพาะ "ส่วนร้องทุกข์-attributions contentieuses") (ตุลาคม
2530). ผลงานระหว่างปีงบประมาณ 2528-2530. สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา, 2531.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. อภิปราย, 16 กุมภาพันธ์ 2533.

ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 8 (พ.ศ.2417) : 170-183.

ประหยัด หงส์ทองคำ. การศึกษาเชิงวิเคราะห์รูปแบบการปกครองแบบไทยสมัยใหม่. วารสารสังคม
ศาสตร์. ฉบับพิเศษ ครบรอบ 20 ปี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2511.

พัคตร์พริ้ง วัชระ. หัวหน้าฝ่ายโต้ตอบ กองกลาง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. สัมภาษณ์,
10 กรกฎาคม 2533.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับความยุติธรรม. เอกสารประกอบการอภิปรายและนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ตามโครงการทางวิชาการเพื่อถวายเป็นราชพิธีในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชารัฐศาสตร์. ปัญหาพัฒนาการทางการเมืองไทย กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชน จำกัด, 2528.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชารัฐศาสตร์. ปรัชญาการเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กราฟิการ์ต, 2527.

ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 66 ตอนที่ 15 วันที่ 15 มีนาคม 2492.

____. เล่มที่ 66 ตอนที่ 46 วันที่ 16 สิงหาคม 2492.

____. ฉบับพิเศษ เล่มที่ 90 ตอนที่ 58 วันที่ 28 พฤษภาคม 2516.

____. ฉบับพิเศษ เล่มที่ 92 ตอนที่ 52 วันที่ 3 มีนาคม 2518.

____. ฉบับพิเศษ เล่มที่ 96 ตอนที่ 27 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2522.

____. เล่มที่ 106 ตอนที่ 56 วันที่ 12 เมษายน 2532.

รูสโซ, จัง จ้างส์. สัญญาประชาคม. แปลโดย จินดา จินตนเสรี. กรุงเทพฯ : บริษัทบพิศ จำกัด, 2527.

ลิขิต อีร์เวคิน. การพัฒนาการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2519.

ลุนด์วิก, อฟ. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐบาลประเทศสวีเดน. แปลโดย เพชรภรณ์ พิทยารัฐ. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องผู้ตรวจการรัฐสภา 16 กุมภาพันธ์ 2533.

วัชรินทร์ บัจเจกวิฑูสกุล. ออมบุคคลแมนหรือข้าหลวงตรวจการฝ่ายกลาโหมรัฐสภา ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน. คูลพาท เล่มที่ 4 ปี 32 เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2528 : 28-45.

สนอง รอดโพธิ์ทอง. ประธานคณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร. คำกล่าวเปิด
สัมมนา, 16 กุมภาพันธ์ 2533.

สายหยุด เกิดผล (พลเอก). อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุด. สัมภาษณ์, 31 พฤษภาคม 2533.

สุจิต บุญบงการ. การพัฒนาทางการเมืองของไทย : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบันทาง
การเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2531.

สุทิน บัณฑิตราชวิเชียร. เลขานุการศาลฎีกา. สัมภาษณ์, 30 พฤษภาคม 2533.

สุวิทย์ คุณกิตติ. ประธานคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร. คำกล่าวเปิดสัมมนา,
16 กุมภาพันธ์ 2533.

สุริรัตน์ พินยากรณ์. Mediateur. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องผู้ตรวจการรัฐสภา,
16 กุมภาพันธ์ 2533.

เสนีย์ ปราโมช (ม.ร.ว.). อดีตนายกรัฐมนตรี. สัมภาษณ์, 9 พฤษภาคม 2533.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. รายงานประจำปี 2523-2526. กรุงเทพฯ, 2527.

_____. รายงานประจำปี 2527. กรุงเทพฯ, 2528.

_____. ผลงานระหว่างปีงบประมาณ 2528-2530. กรุงเทพฯ, 2531.

_____. ผลงานเรื่องร้องทุกข์ระหว่างปีงบประมาณ 2531-2533. กรุงเทพฯ, 2533.

_____. คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์. กรุงเทพฯ, 2533.

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. 72 ปี สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : สวัสดิการข้าราชการ
การสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2530.

สำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับ Konrad Adenauer Foundation. รายงานผลการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการตรวจราชการ. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชน จำกัด, 2531.

____. รายงานผลการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการตรวจราชการครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชน จำกัด, 2533.

อมร จันทรสมบูรณ์. เราควรมีศาลปกครองหรือยัง. เอกสารประกอบการสอนวิชากฎหมายปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

อรุณ พร้อมเทพ (พลอากาศเอก). ประธานที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และอดีต รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด. สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2533.

อุทัย สิ้นธุสาร. ตอนหนึ่งแห่งตำนานของ บ.บ.บ. จุลสาร บ.บ.บ. ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 เดือนกรกฎาคม 2532.

ฮาร์มอน, เอ็ม. เจ. ความคิดทางการเมืองจากเบลโตถึงปัจจุบัน. แปลโดย เสน่ห์ จามริก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.

ภาษาอังกฤษ

Americana Corporation. The Encyclopedia Americana. International Edition, Vol. 20, Copyright 1978.

Australian Government Publishing Service Canberra 1978. Acts of the Commonwealth of Australia Passed During the Year 1976. Authority by the Commonwealth Government Printer, 1978.

Australian Government Publishing Service Canberra 1979. Acts of the Parliament of the Commonwealth of Australia Passed During the Year 1978. Authority by the Commonwealth Government Printer, 1979.

Deutsch, Karl W. The Nerves of Government : Models of Political Communication and Control, New York : Free Press of Glencoe, 1963.

Easton, David. The Political System. New York : Knopf., 1953.

Ellsworth, John W. and Stanhnke, Arthur A. Politics and Political Systems : An Introduction to Political Science. McGraw-Hill Book Company, 1976.

Encyclopedia Britannica, Inc. The New Encyclopedia Britannica. in 30 Volumes : micropedia ready reference and index Volume VII, USA., 1980.

Friedrich, Karl. Man and His Government. New York : McGraw-Hill, 1963.

Heady, Ferrel. Public Administration : A Comparison Perspective. Prentice Hall, 1966.

Huntington, Samuel P. Political Order in Changing Societies. New Haven : Yale University Press, 1968.

International Ombudsman Institute. Ombudsman and other Complaint-handling systems Surver, Vol. ix-July 1, 1979-June 30, 1980.

LaPalombara, Joseph (ed.). Bureaucracy and Political Development. Princeton : Princeton University Press, 1964.

Lasswell, Harold D. Politics : Who Gets What When How. New York : Meridian Books, Inc., 1958.

Lerner, Daniel. The Passing of Traditional Society. New York : Free Press of Glencoe, 1958.

Mcliwain, Charles Howard. The Growth of Political Thought in the West. New York : The Macmillan Company, 1932.

The Ombudsman Act 1975. Newzealand.

Pye, Lucian W., Aspects of Political Development. Boston : Little, Brown, 1966.

Riggs, Fred W. Thailand : The Modernization of a Bureaucratic Polity. Honolulu : East-West Center Press. 1967.

Rodee, Corlton Clymer. Introduction to Political Science. Asian Student Edition First Impression May, 1983.

Rowat, Donald C. The Ombudsman. London : George Allen Unwin Ltd., 1965.

Wasby, Stephen L. Political Science : The Discipline and Its Dimensions :An Introduction. New York : Charles Scribner's Sons, 1970.

Weber, Max. The Theory of Economic and Social Organization. Edited with an Introduction by Talcott Parson. New York : The Free Press; sixth printing, February, 1969.

Woll, Peter. (ed.). Public Administration and Policy. New York : Harper Torchbooks, 1966.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ พ.ศ.2532

รายนามกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ พ.ศ.2532 ตามคำสั่งประธานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาที่ 1/2532 เรื่องการจัดแบ่งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และแต่งตั้งหัวหน้าคณะกรรมการ
การวินิจฉัยร้องทุกข์ ลงวันที่ 26 กันยายน พ.ศ.2532 ประกอบด้วยกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
5 คณะ จำนวน 33 คน ดังนี้

คณะที่ 1

นายรัตน์	ศรีไกรวัน	หัวหน้าคณะ
นายก่อ	สวัสดิ์พาณิชย์	
นายถวิล	วิสุทธิจินดา	
นายเดช	วุฒิสงห์ชัย	
พลเอกบุญเรือน	บัวเจริญ	
นายวัฒนา	รัตนวิจิตร	

คณะที่ 2

นายโชติ	เศวตรินทร์	หัวหน้าคณะ
นายเฉลิม	สฤติย์ทอง	
นายนิวัฒน์	คารานันท์	
นายเรียม	เกษสาคร	
นายสมชัย	วุฒิปรีชา	
นายสุธรรม	วรรณแสง	
นายอมร	จันทร์สมบูรณ์	

คณะที่ 3

นายวิทร	จักระพาก	หัวหน้าคณะ
นายทองจุล	สิงหล	
พลตรีประกอบ	จารุณี	
นายประเสริฐ	นาสกล	
นายปรีชา	พานิชวงศ์	
นายবারศักดิ์	อรรณไฉ	
นายสรเจตน์	วิชิตชัย	

คณะที่ 4

นายสุธรรม

ภัทราคม

หัวหน้าคณะ

นายจิรุตม์

ปิยมปดระ

พลตำรวจ ไทถวิล

จันทสีนราช

นายปรีชา

โกศลพันธ์

นายปรีชา

วิฑูชะสิงห์

นายศรี

มลิลลา

พลเอกสุรกิจ

มัยลาภ

คณะที่ 5

นายสิริชัย

สีจวานิช

หัวหน้าคณะ

พลตรีมนตรีรัตน์

จารุจินดา

นายวิเชียร

วงศ์เบ็ญสัจจ์

นายวิฑูร

เทพพิทักษ์

นายแสวง

พลสุข

นายอดุล

วิเชียรเจริญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ พ.ศ. 2533

คำสั่งประธานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ 1/2533

เรื่อง การจัดแบ่งคณะของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
และแต่งตั้งหัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 34 วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522 นายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการกฤษฎีกา มี
คำสั่งจัดแบ่งคณะของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ และแต่งตั้งหัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้อง
ทุกข์ ดังต่อไปนี้

คณะที่ 1

นายรัตน์	ศรีไกรวิน	หัวหน้าคณะ
นายโกเมน	ภัทรภิรมย์	
นายเดช	วุฒิสงห์ชัย	
นายถวิล	วิสุทธจินดา	
พลเอกบรรจบ	บุญนาค	
พลเอกบุญเรือน	บัวจรูญ	
นายวัฒนา	รัตนวิจิตร	

คณะที่ 2

นายโชติ	เสวตรนทร์	หัวหน้าคณะ
นายดำรง	แจ่มสือ	
นายเฉลิม	สถิตย์ทอง	
นายนิวัตต์	คารานันท์	
นายโกคิน	พลกุล	
นายเรียม	เกษสาคร	
นายสนธิ	เสนาสุข	
นายสุธรรม	วรรณแสง	

คณะที่ 3

นายปรีชา	พานิชวงศ์	หัวหน้าคณะ
นายทองจุล	สิงห์กุล	
พลตรีประกอบ	จารุมณี	
นายประเสริฐ	นาสกุล	
นายสมชัย	วาทิตปรีชา	
นายสุรเจตน์	วิชิตชลชัย	
นายเอนก	สิทธิประศาสน์	

คณะที่ 4

นายก่อ	สวัสดิ์พาณิชย์	หัวหน้าคณะ
นายจารุญ	บิรมบุตร	
พลตรีจางโทดวิล	จันทสิทธิ์ราช	
นายปรีชา	โกศลพันธ์	
นายปรีชา	วิญญะสิงห์	
นายศรี	มลิลา	
นายเสริมสุข	โกวิทวานิช	

คณะที่ 5

นายสัตย์ชัย	สังจวานิช	หัวหน้าคณะ
พลตรีมณีรัตน์	จารุจินดา	
นายวิเชียร	วงศ์เบียสังข์	
นายวิทร	เทพพิทักษ์	
นายศักดิ์	สนองชาติ	
นายแสวง	พลสุข	
นายอดุล	วิเชียรเจริญ	

สำหรับเลขอาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกานอกจากจะให้เข้าประชุมเป็นปกติในคณะที่
ระบุแล้ว ให้เข้าร่วมประชุมในคณะอื่น ได้ตามที่เห็นสมควรด้วย

สำหรับรอง เลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอีก 2 ท่าน ให้เข้าร่วมประชุมในคณะอื่น
ได้ตามคำสั่งของ เลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2533 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2533

พลเอก ชาคิชาย ชุณหะวัณ
(ชาคิชาย ชุณหะวัณ)
นายกรัฐมนตรี
ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกา



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ฉลอง กัลยาณมิตร. อธิบดีกรมการปกครอง. สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2533.

ชัยเชต สุนทรพิพิธ. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบในวงราชการ. สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2533.

ทวี หนุ่ณักคี. อดีตผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน 2533.

ทองใบ ทองเปาด์. นายความรางวัลแมกไซไซ. สัมภาษณ์, 14 พฤษภาคม 2533.

พัคตร์พริ้ง วัชระ. หัวหน้าฝ่ายโต้ตอบ กองกลาง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. สัมภาษณ์,
10 กรกฎาคม 2533.

สายหยุด เกิดผล (พลเอก). อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุด. สัมภาษณ์, 31 พฤษภาคม 2533.

สุทิน บัณฑิตราชวิเชียร. เลขานุการศาลฎีกา. สัมภาษณ์, 30 พฤษภาคม 2533.

เสนีย์ ปราโมช (ม.ร.ว.). อดีตนายกรัฐมนตรี. สัมภาษณ์, 9 พฤษภาคม 2533.

อรุณ พร้อมเทพ (พลอากาศเอก). ประธานที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และอดีต
รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด. สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2533.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบัญญัติ "ผู้ตรวจการของรัฐสภา"*

หมวด 11

ผู้ตรวจการของรัฐสภา

มาตรา 215 ให้มีผู้ตรวจการของรัฐสภาคนหนึ่ง ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของรัฐสภา

ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้ตรวจการของรัฐสภา

ให้ผู้ตรวจการของรัฐสภามีผู้ช่วยและเจ้าหน้าที่ตามความจำเป็น และให้รัฐสภาจัดสรรงบประมาณให้ตามความจำเป็นตามที่ผู้ตรวจการของรัฐสภาร้องขอ

การแต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยผู้ตรวจการของรัฐสภา ให้เป็นไปตามที่ผู้ตรวจการของรัฐสภากำหนด

มาตรา 216 ผู้ตรวจการของรัฐสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 85 และต้องไม่เป็นกรรมการรัฐธรรมนูญ

คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้ตรวจการรัฐสภาให้เป็นไปตามที่ผู้ตรวจการของรัฐสภากำหนด แต่อย่างน้อยผู้ช่วยผู้ตรวจการของรัฐสภาต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 85 (3) (4) หรือ (5)

มาตรา 217 ผู้ตรวจการของรัฐสภามีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใดแล้ว จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่อีกไม่ได้

ผู้ตรวจการของรัฐสภาที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ตรวจการของรัฐสภาขึ้นใหม่

มาตรา 218 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ตรวจการของรัฐสภาพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

*บทบัญญัติเกี่ยวกับ "ผู้ตรวจการของรัฐสภา" ดังกล่าวนี้นี้ ได้รับการบรรจุในร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรซึ่งร่าง โดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 20 คน ที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายหลังเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534

- (1) คาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 216
- (4) รัฐสภาพิจารณารายงานของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญตามมาตรา 101 แล้ว มี

มติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสอง ในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ตรวจการของรัฐสภาพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่รัฐสภาพินมติ

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ตรวจการของรัฐสภาพ้นจากตำแหน่ง ให้รัฐสภาพินมติ การเสนอบุคคล เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นผู้ตรวจการของรัฐสภา กำหนดวันดังกล่าวให้ หมายถึงวันในสมัยประชุม

มาตรา 219 ผู้ตรวจการของรัฐสภาพินอำนาจหน้าที่พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง ตามคำร้อง เรียนในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) เจ้าหน้าที่ของรัฐ ของท้องถิ่น หรือของรัฐวิสาหกิจ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือ ฎิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
- (2) การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ของท้องถิ่น หรือของรัฐวิสาหกิจ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียน หรือประชาชน โดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่า การกระทำนั้นจะเป็นการชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม
- (3) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 220 เมื่อผู้ตรวจการของรัฐสภาได้สอบสวนเรื่องตามมาตรา 219 แล้ว เห็น ว่าคำร้องเรียนหรือกรณีพิพาทมีมูล ให้ความเห็นพร้อมทั้งข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขส่ง ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ถ้าผู้ตรวจการของรัฐสภาได้สอบสวนแล้ว แม้ปรากฏว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ของท้องถิ่น หรือของรัฐวิสาหกิจ เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะ รัฐมนตรี แต่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ก่อให้เกิดความไม่ เป็นธรรมหรือความไม่เสมอกันในกฎหมาย หรือเป็นการเลือกปฏิบัติ ผู้ตรวจการของรัฐสภาจะ เสนอแนะต่อกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ตรวจการของรัฐสภาพินอำนาจออกกระ เบียดและหลักเกณฑ์การรับ เรื่องไว้พิจารณาและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ตรวจการของรัฐสภา และเจ้าหน้าที่ได้ตามที่เห็น สมควร และมีอำนาจออกหนังสือเรียกบุคคล พยานหลักฐาน หรือเอกสารจากบุคคลใด ๆ ที่ เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ระเบียบของผู้ตรวจการของรัฐสภาตามวรรคสาม ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 221 ให้ผู้ตรวจการของรัฐสภาทราจงานเสนอต่อรัฐสภาภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ในรายงานดังกล่าวให้ระบุถึงผลการปฏิบัติงานในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา และรายงานโดยละเอียดถึงการที่กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะตามมาตรา 220 โดยไม่แสดงเหตุผลหรือมิได้ชี้แจงด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการของรัฐสภาเห็นสมควรรายงานให้รัฐสภาทราบเป็นพิเศษเพราะเป็นกรณีร้ายด่วน หรือจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ก็ให้กระทำได้ รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่งให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบ



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ประวัติผู้เขียน

นายธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ เกิดเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2498 ที่กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกวิทยาศาสตร์ที่โรงเรียนวัดราชาธิวาส เมื่อปี พ.ศ.2516 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีรัฐศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยม อันดับสอง ที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2519 สำเร็จการศึกษาปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิตที่ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ.2524 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2528

ประสบการณ์และหน้าที่การงานในอดีต เป็นผู้สื่อข่าวและคอลัมนิสต์ประจำหนังสือพิมพ์ สยามรัฐ รายวันและสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เมื่อปี พ.ศ.2520-2524 เป็นผู้ก่อตั้งและบรรณาธิการ นิตยสาร สื่อนาคค รายสัปดาห์ เมื่อปี พ.ศ.2524-2527 เป็นกรรมการบริหารของ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ.2524-2526 และ พ.ศ.2528-2534 เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร เมื่อปี พ.ศ.2530-2531 เป็นบรรณาธิการหนังสือ ผู้แทนราษฎร ของสถาบันนโยบายศึกษา สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ.2529-ปัจจุบัน และเข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อปี พ.ศ.2527-ปัจจุบัน

ปัจจุบัน (พ.ศ.2534) ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ และตำแหน่งทางบริหารเป็นผู้อำนวยการสำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย